

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

Київ

Про деякі питання визначення регулятивного
капіталу небанківських надавачів платіжних послуг

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56, 58 Закону України “Про Національний банк України”, статей 16, 77, 78, 81 Закону України “Про платіжні послуги”, статті 14 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, з метою встановлення вимог Національного банку України до достатності (адекватності) регулятивного капіталу надавачів платіжних послуг і порядку розрахунку та складових регулятивного капіталу, а також визначення порядку залучення субординованого боргу та отримання дозволу на його включення до регулятивного капіталу платіжними установами, установами електронних грошей відповідно до вимог законодавства України, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити:

1) Положення про вимоги до регулятивного капіталу небанківських надавачів платіжних послуг (далі – Положення про вимоги до регулятивного капіталу), що додається;

2) Зміни до Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (зі змінами), що додаються.

2. Платіжним установам (крім малих платіжних установ), фінансовим установам, що мають право на надання фінансових платіжних послуг та операторам поштового зв’язку (далі – Установи) забезпечити приведення свого регулятивного капіталу у відповідність до вимог Положення про вимоги до регулятивного капіталу до 01 червня 2025 року.

3. Установи зобов'язані привести свій регулятивний капітал у відповідність до вимог Положення про вимоги до регулятивного капіталу з урахуванням середньомісячного обсягу платіжних операцій, здійснених у 2024 році.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) постанову Правління Національного банку України від 25 серпня 2022 року № 190 “Про затвердження Положення про встановлення пруденційних нормативів, що є обов’язковими для дотримання небанківськими надавачами платіжних послуг, та визначення методики їх розрахунку”;

2) постанову Правління Національного банку України від 10 березня 2023 року № 20 “Про внесення змін до Положення про встановлення пруденційних нормативів, що є обов’язковими для дотримання небанківськими надавачами платіжних послуг, та визначення методики їх розрахунку”.

5. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома небанківських надавачів платіжних послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Положення про вимоги до регулятивного капіталу
небанківських надавачів платіжних послуг

І. Загальні положення

1. Це Положення розроблене згідно із Законами України “Про Національний банк України”, “Про платіжні послуги”, “Про фінансові послуги та фінансові компанії” та з урахуванням положень Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2015/2366 від 25 листопада 2015 року про платіжні послуги на внутрішньому ринку, про внесення змін до Директив 2002/65/ЄС, 2009/110/ЄС та 2013/36/ЄС і Регламенту (ЄС) № 1093/2010 та про скасування Директиви 2007/64/ЄС (зі змінами).

2. Терміни і скорочення в цьому Положенні вживаються в таких значеннях:

1) небанківський надавач платіжних послуг – платіжна установа (крім малої платіжної установи), філія іноземної платіжної установи, установа електронних грошей, фінансова установа, що має право на надання платіжних послуг, оператор поштового зв’язку, що має право на надання платіжних послуг;

2) регулятивний капітал – показник діяльності небанківського надавача платіжних послуг, основним призначенням якого є поглинання збитків, спричинених ризиками, на які наражається небанківський надавач фінансових платіжних послуг під час провадження ним діяльності з надання платіжних послуг та пов’язаних із ними допоміжних послуг;

3) середньомісячний обсяг платіжних операцій (далі – СОП) – одна дванадцята від загальної суми платіжних операцій, виконаних небанківським надавачем фінансових платіжних послуг в попередньому звітному році.

Термін “користувач платіжних послуг” (далі – користувач) уживається в значенні, визначеному в Законі України “Про платіжні послуги”.

Інші терміни в цьому Положенні вживаються в значеннях, визначених Законами України “Про Національний банк України”, “Про платіжні послуги”, “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, Указом Президента України від 15 червня 1993 року № 210/93 “Про корпоратизацію підприємств” (зі змінами).

3. Це Положення розроблене з метою встановлення вимог до достатності (адекватності) регулятивного капіталу небанківських надавачів фінансових платіжних послуг, а також порядку розрахунку та визначення

складових регулятивного капіталу небанківських надавачів платіжних послуг (далі – вимоги до регулятивного капіталу).

4. Небанківський надавач платіжних послуг зобов'язаний щодня дотримуватись у своїй діяльності вимог до регулятивного капіталу.

5. Небанківський надавач платіжних послуг розраховує розмір регулятивного капіталу щодня, ґрунтуючись на даних бухгалтерського обліку, виходячи із бухгалтерської оцінки активів і зобов'язань.

6. Небанківський надавач платіжних послуг у разі порушення вимог до регулятивного капіталу зобов'язаний протягом трьох робочих днів повідомити про це в письмовій формі Національний банк України (далі – Національний банк) та надати відповідні письмові пояснення.

7. Недотримання небанківським надавачем платіжних послуг установлених цим Положенням вимог є підставою для розгляду Національним банком питання щодо застосування заходів впливу, передбачених частиною першою статті 84 Закону України “Про платіжні послуги”, в порядку, визначеному Положенням про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 22 вересня 2022 року № 206 (зі змінами).

II. Розрахунок регулятивного капіталу

8. Небанківський надавач платіжних послуг визначає розмір регулятивного капіталу у цілях цього Положення як суму таких величин:

1) розміру капіталу 1 рівня, визначеного згідно з пунктами 9-14 розділу II цього Положення;

2) розміру капіталу 2 рівня, визначеного згідно з пунктами 15-17 розділу II цього Положення.

9. Небанківський надавач платіжних послуг визначає розмір капіталу 1 рівня як суму складових, визначених у пункті 10 розділу II цього Положення зменшену на суму вирахувань, визначених у пункті 12 розділу II цього Положення.

10. Небанківський надавач платіжних послуг уключає до складових капіталу 1 рівня:

1) сплачений статутний капітал;

2) емісійні різниці (емісійний дохід), накопичені курсові різниці, дохід від безоплатно одержаних необоротних активів;

3) прибутки, визначені в пункті 11 розділу II цього Положення;

4) резервний та інші фонди, які формуються за рахунок чистого прибутку небанківського надавача платіжних послуг та призначені для покриття збитків.

11. Небанківський надавач платіжних послуг уключає до капіталу 1 рівня такі прибутки:

1) нерозподілені прибутки минулих років;

2) прибуток за поточний проміжний звітний період за вирахуванням будь-яких очікуваних виплат та дивідендів за умови наявності звіту (висновку) щодо огляду проміжної фінансової звітності небанківського надавача платіжних послуг, складений незалежним аудитором відповідно до вимог Міжнародного стандарту завдань з огляду 2410 “Огляд проміжної фінансової інформації, що виконується незалежним аудитором суб’єкта господарювання”;

3) прибуток звітного року за вирахуванням будь-яких очікуваних виплат та дивідендів за умови наявності аудиторського звіту, складеного незалежним аудитором за результатами обов’язкового аудиту річної фінансової звітності небанківського надавача платіжних послуг;

4) фінансову допомогу власника небанківського надавача платіжних послуг.

12. Небанківський надавач платіжних послуг уключає до вирахувань з капіталу 1 рівня:

1) збитки:

непокриті збитки минулих років;

збиток звітного року;

збиток від операцій з акціонерами;

збиток за поточний проміжний період;

2) нематеріальні активи, що оцінюються за балансовою вартістю;

3) поточні та довгострокові фінансові інвестиції з урахуванням особливостей, зазначених у пункті 13 розділу II цього Положення;

4) зобов’язання небанківського надавача фінансових платіжних послуг за привілейованими акціями;

5) кошти, надані в позику або кредит, який не відповідає вимогам статті 22 Закону України “Про платіжні послуги” (крім кредитів, що видані на підставі ліцензії на надання коштів у позику, включаючи на умовах фінансового кредиту).

13. Небанківський надавач платіжних послуг не включає до вирахувань з капіталу 1 рівня:

1) вартість облігацій внутрішньої державної позики, які належать небанківському надавачу платіжних послуг та обліковуються ним як фінансові інвестиції (крім облігацій внутрішньої державної позики, які є предметом застави або іншого обтяження);

2) суму грошових коштів небанківського надавача платіжних послуг, розміщених на депозитних рахунках у банках строком понад один рік, які обліковуються небанківським надавачем платіжних послуг як фінансові інвестиції (крім грошових коштів на депозитних рахунках у банках, що віднесені до категорії неплатоспроможних).

14. Небанківський надавач платіжних послуг, єдиним акціонером якого є держава в особі Кабінету Міністрів України, додатково уключає до вирахувань з капіталу 1 рівня кошти, що відображають відносини з акціонером при корпоратизації (ефект переоцінки активів та зобов’язань при корпоратизації).

15. Небанківський надавач платіжних послуг визначає розмір капіталу 2 рівня як суму залученого субординованого боргу.

Небанківський надавач платіжних послуг (крім оператора поштового зв’язку, філії іноземної фінансової установи) включає субординований борг до розрахунку капіталу 2 рівня за умови отримання дозволу Національного банку на його включення до капіталу згідно з розділом IV цього Положення.

16. Небанківський надавач платіжних послуг, який відповідно до вимог пункту 15 розділу II цього Положення врахував субординований борг до складу капіталу 2 рівня, зменшує суму субординованого боргу, врахованого до складу капіталу 2 рівня:

1) на суму субординованого боргу, яка була достроково погашена небанківським надавачем платіжних послуг на дату розрахунку капіталу 2 рівня;

2) щорічно на 20 відсотків первинного або фактичного (у разі дострокового погашення певної суми субординованого боргу) розміру субординованого боргу протягом п’яти останніх років дії угоди (договору) про залучення

субординованого боргу за графіком зменшення суми субординованого боргу, що враховується до складу капіталу 2 рівня, зазначеним у додатку до цього Положення.

17. Розмір капіталу 2 рівня платіжної установи не може перевищувати 25 % капіталу 1 рівня.

III. Нормативи капіталу

18. Нормативне значення нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1) небанківського надавача фінансових платіжних послуг повинно становити в будь-який час не менше мінімального розміру статутного капіталу, установленого частиною третьою статті 16 Закону України “Про платіжні послуги”.

19. До визначення мінімального розміру статутного капіталу небанківського надавача фінансових платіжних послуг, який надає дві або більше фінансові платіжні послуги, застосовується показник, що є найвищим серед показників, установлених частиною третьою статті 16 Закону України “Про платіжні послуги” для тих видів фінансових платіжних послуг, які такий небанківський надавач фінансових платіжних послуг надає.

20. Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) відображає здатність небанківського надавача фінансових платіжних послуг забезпечити своєчасне і в повному обсязі виконання своїх зобов'язань щодо надання фінансових платіжних послуг, а також зобов'язань за наданими кредитами для виконання платіжних операцій з рахунку/на рахунок користувача.

21. Нормативне значення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) небанківського надавача платіжних послуг не може бути меншим за найбільшу з величин:

1) мінімальний розмір регулятивного капіталу (Н1);

або,

2) цільовий розмір регулятивного капіталу, визначений відповідно до вимог пункту 23 розділу III цього Положення

22. Небанківський надавач платіжних послуг визначає цільовий розмір регулятивного капіталу не пізніше 01 березня поточного календарного року з урахуванням СОП, виконаних небанківським надавачем платіжних послуг у попередньому календарному році.

23. Цільовий розмір регулятивного капіталу небанківського надавача

платіжних послуг повинен дорівнювати сумі визначених у підпунктах 1 – 5 пункту 23 розділу III цього Положення елементів, помножених на коефіцієнт перерахунку, визначений у пункті 24 розділу III цього Положення. Такими елементами є:

- 1) 4,0% від частки СОП, яка не перевищує 300 мільйонів гривень;
- 2) 2,5% від частки СОП, яка є більшою за 300 мільйонів гривень, але не перевищує 500 мільйонів гривень;
- 3) 1% від частки СОП, яка є більшою 500 мільйонів гривень, але не перевищує 4,4 мільярдів гривень;
- 4) 0,5% від частки СОП, яка є більшою 4,4 мільярдів гривень, але не перевищує 11 мільярдів гривень;
- 5) 0,25% від частки СОП, яка є більшою 11 мільярдів гривень.

24. Коефіцієнт перерахунку для цілей виконання вимог цього Положення становить:

- 1) 1,25 – якщо обсяг платіжних послуг, що надає небанківський надавач платіжних послуг, в готівковій формі або обсяг переказу (-ів) коштів між фізичними особами за попередній рік склав понад 25% від загального обсягу наданих платіжних послуг таким небанківським надавачем платіжних послуг;
- 2) 1,5 – якщо обсяг платіжних послуг, що надає небанківський надавач платіжних послуг, в готівковій формі або обсяг переказу (-ів) коштів між фізичними особами за попередній рік склав понад 50% від загального обсягу наданих платіжних послуг таким небанківським надавачем платіжних послуг.

IV. Залучення субординованого боргу та отримання дозволу на його включення до регулятивного капіталу

25. Залучення коштів на умовах субординованого боргу здійснюється платіжною установою, установою електронних грошей, фінансовою установою, яка має право на здійснення діяльності з надання фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів, з урахуванням вимог глави 17 розділу II Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (зі змінами) (далі – Положення про авторизацію).

26. Платіжна установа, установа електронних грошей, фінансова установа, яка має право на здійснення діяльності з надання фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів, отримує дозвіл на включення субординованого боргу до регулятивного капіталу, дострокове погашення субординованого боргу, включеного до регулятивного капіталу, внесення змін до дозволу на включення субординованого боргу до регулятивного капіталу, заміну інвестора у порядку, встановленому главою 18 розділу II Положення про авторизацію.

Додаток
до Положення про вимоги до
регулятивного капіталу небанківських
надавачів платіжних послуг
(підпункт 2 пункту 16 розділу II)

Графік зменшення суми субординованого боргу,
що враховується до складу капіталу 2 рівня

1. Графік зменшення суми субординованого боргу, що враховується до складу капіталу 2 рівня, наведено у таблиці.

Таблиця

№ з/п	Строк до закінчення дії угоди (договору) про залучення субординованого боргу	Сума субординованого боргу, що враховується до складу капіталу 2 рівня
1	2	3
1	Більше чотирьох років	100
2	Від чотирьох до трьох років	80
3	Від трьох до двох років	60
4	Від двох до одного року	40
5	Менше одного року	20

2. Приклад № 1.

Строк, на який платіжна установа залучила кошти на умовах субординованого боргу, становить сім років (з 01 лютого 2023 року до 31 січня 2030 року).

Сума залучених коштів на умовах субординованого боргу, на яку отримано дозвіл, дорівнює 600000 грн.

Розрахунок суми субординованого боргу, що враховується до складу капіталу 2 рівня, здійснюється так:

- 1) з 01 лютого 2023 року до 31 січня 2026 року - 100%, або 600000 грн;
- 2) з 01 лютого 2026 року до 31 січня 2027 року - 80%, або 480000 грн;
- 3) з 01 лютого 2027 року до 31 січня 2028 року - 60%, або 360000 грн;
- 4) з 01 лютого 2028 року до 31 січня 2029 року - 40%, або 240000 грн;
- 5) з 01 лютого 2029 року до 31 січня 2030 року - 20%, або 120000 грн.

3. Приклад № 2.

Строк, на який платіжна установа залучила кошти на умовах субординованого боргу, становить сім років (з 01 лютого 2023 року до 31 січня 2030 року).

Сума залучених коштів на умовах субординованого боргу, на яку отримано дозвіл, дорівнює 600000 грн, водночас платіжна установа 01 липня 2026 року здійснила дострокове погашення субординованого боргу на суму 100000 грн.

Розрахунок суми субординованого боргу, що враховується до складу капіталу 2 рівня з урахуванням достроково погашеної суми субординованого боргу, здійснюється так:

- 1) з 01 лютого 2023 року до 31 січня 2026 року - 100%, або 600000 грн;
- 2) з 01 лютого 2026 року до 30 червня 2026 року - 80%, або 480000 грн;
- 3) з 01 липня 2026 року до 31 січня 2027 року - 80%, або 400000 грн;
- 4) з 01 лютого 2027 року до 31 січня 2028 року - 60%, або 300000 грн;
- 5) з 01 лютого 2028 року до 31 січня 2029 року - 40%, або 200000 грн;
- 6) з 01 лютого 2029 року до 31 січня 2030 року - 20%, або 100000 грн.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг

1. У пункті 2 глави 1 розділу I:

1) перше речення підпункту 12 після слів “небанківській фінансовій установі,” доповнити словами “платіжній установі, установі електронних грошей”;

2) підпункт 17¹ після слів “фінансових послуг” доповнити словами “/ платіжних послуг”.

2. У главі 18 розділу II:

1) у назві глави слово “небанківськими” виключити;

2) у пункті 214:

у абзаці першому:

абзац після слів “фінансова компанія”, “кредитної спілки,” доповнити відповідно словами “, платіжна установа, установа електронних грошей”, “платіжної установи, установи електронних грошей,”;

слово “небанківських” виключити;

у підпункті 1 слова “небанківської”, “небанківською” виключити;

підпункт 2 після слів “фінансової компанії” доповнити словами “, платіжної установи, установи електронних грошей”;

3) у пункті 216 слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

4) у пункті 217 слово “небанківською” виключити;

5) у пункті 222:

в абзаці першому слова “Небанківській фінансовій” замінити словом “Фінансовій”;

у підпункті 1:

в абзаці першому слово “небанківської” виключити;
в абзаці другому слово “небанківською” виключити;
у підпункті 2 слово “небанківської” виключити;

6) у пункті 223 слова “небанківської”, “небанківською”, “небанківських” виключити;

7) у пункті 225:
слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
слово “небанківською” виключити;

8) у пункті 226 слова “небанківської”, “небанківською” виключити;

9) у пункті 227 слово “небанківської” виключити;

10) у пункті 228:
в абзаці першому слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
в абзаці першому, другому підпункту 1 слово “небанківської” виключити;
у підпункті 2 слова “небанківської”, “небанківською” виключити;
у підпункті 4 слово “небанківською” виключити;
у підпункті 5 слова “небанківської” виключити;
у підпункті 6:
в абзаці першому слово “небанківською” виключити;
в абзаці третьому слово “небанківських” виключити;

11) у пункті 229 слова “небанківська”, “небанківської” виключити;

12) у першому реченні пункту 230 слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

13) у першому реченні абзацу першого пункту 231 слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

14) у першому реченні пункту 232 слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

15) у пункті 233:
в абзаці першому слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
в абзаці другому слово “небанківською” виключити;

16) у пункті 234:

в абзаці першому слова “небанківською”, “небанківської” виключити;

в абзаці другому слово “небанківської” виключити;

17) у пункті 235 слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

18) у пункті 239:

в абзаці першому слово “небанківською” замінити словом “фінансовою”;

в абзаці другому слово “небанківська” виключити;

19) у пункті 242 слова “небанківської”, “небанківською”, “небанківській” виключити;

20) у підпункті 3 пункту 243 слово “небанківської” виключити;

21) в абзаці першому пункту 244 слово “небанківську” виключити;

22) у підпункті 2 пунктів 246, 247 слово “небанківської” виключити;

23) у пункті 248:

в абзаці першому слово “небанківській” виключити;

у підпунктах 1, 2 слово “небанківською” виключити;

24) у пункті 249:

в абзаці першому слова “небанківської”, “небанківською” виключити;

у підпункті 1 слова “небанківською”, “небанківських” виключити;

у підпункті 2 слово “небанківською” виключити;

25) у пункті 250:

в абзаці першому слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

у підпункті 2 слова “небанківською”, “небанківських” виключити;

26) у підпункті 3 пункту 251 слово “небанківській” виключити;

27) у підпункті 2 пункту 252 слово “небанківської” виключити;

28) у пункті 253:

в абзаці першому слово “небанківській” виключити;

у підпункті 1 слово “небанківською” виключити;
у підпункті 2 слово “небанківська” виключити;

29) у пункті 254:
в абзаці першому слово “небанківської” виключити;
в абзаці другому слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
у підпункті 2 слово “небанківської” виключити;

30) у пункті 255:
в абзаці першому слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
в абзаці другому слово “небанківської” виключити;

31) у пункті 256:
слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
слова “небанківської”, “небанківською” виключити;

32) у підпунктах 2, 5 пункту 257 слово “небанківської” виключити;

33) у підпункті 2 пункту 258 слово “небанківської” виключити;

34) у пункті 259 слова “небанківській”, “небанківською” виключити;

35) у пункті 260:
в абзаці першому слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;
в абзаці четвертому слова “небанківської”, “небанківською” виключити;
в абзаці п'ятому слово “небанківської” виключити;

36) у підпунктах 3, 6 пункту 261 слово “небанківської” виключити;

37) у підпункті 2 пункту 262 слово “небанківської” виключити;

38) у пункті 263 слово “небанківській” виключити;

39) у пункті 264:
в абзаці першому слово “небанківської” виключити;
у підпункті 1 слово “небанківською” виключити;

40) у пункті 265 слово “небанківської” виключити;

41) у пункті 266 слово “небанківською” виключити

42) в абзаці першому, підпункті 1 пункту 267 слово “небанківською” виключити;

43) у пункті 268:

в абзаці першому слово “небанківську” виключити;

в абзаці другому слово “небанківська” виключити;

у підпунктах 1, 2 слово “небанківської” виключити;

44) у пункті 269 слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

45) у пункті 270:

слова “Небанківська фінансова” замінити словом “Фінансова”;

слово “небанківської” виключити;

46) у пункті 270¹:

у підпункті 3 слово “небанківській” виключити;

у підпункті 4 слово “небанківської” виключити;

у підпункті 5 слово “небанківську” виключити.